

GreenComp

Kestävää kehitystä koskeva
eurooppalainen osaamiskehys

GreenComp

Kestävää kehitystä koskeva
eurooppalainen osaamiskeh

Euroopan komissio 2022

<https://www.pikkunoita.com/pikkunoita/kestava-kehitys/>

Kestävä kehitys?

*Kestävä kehitys on kehitys
joka tyydyttää nykyhetken
tarpeet
viemättä tulevilta sukupolvilta
mahdollisuutta
tyydyttää omat tarpeensa*

(Brundtlandin komissio 1987,
<https://ym.fi/mita-on-kestava-kehitys>)

Mikä GreenComp?

- "GreenCompissa määritellään kestävyysosaamisen osatekijöitä, jotka voidaan integroida koulutusohjelmien sisältöihin"
- "Oppijoita ohjataan omaksumaan sellaisia **tietoja, taitoja ja asenteita**, jotka edistävät empaattista, vastuullista ja punnittua ajattelua, suunnittelua ja toimintaa ympäristön hyvinvoinnin ja kansanterveyden ylläpitämiseksi."
- "GreenComp ei ole sääntelevä. Se on suunniteltu viitekehyykseksi niille opetuksen järjestäjille, joiden tavoitteena on edistää kestävyysosaamista."
- *Ei sellaisenaan sovellu opetusmateriaaliksi.*

Jätehierarkia

Kuva 6: jätehierarkia. Lähde: jätepuitedirektiivi, 2008. Ks. https://ec.europa.eu/environment/topics/waste-and-recycling/waste-framework-directive_en

YHTEYDET

Kestävyyden monitahoisuuden hallinta

GreenCompin osaamisalueet ja kestävyystaitojen luokittelu

- Kestävyyssarvojen ilmentäminen
 - kestävyyden arvostaminen
 - oikeudenmukaisuuden tukeminen
 - luonnon tärkeyden tunnustaminen
- Kestävyyden monitahoisuuden hallinta
 - järjestelmälähtöinen ajattelu
 - kriittinen ajattelu
 - ongelman rajaaminen

<https://mappa.fi/greencomp-tiekartta/>

SITOUTUMINEN

Kestävyyssarvojen
ilmentäminen

GreenCompin osaamisalueet ja kestävyystaitojen luokittelu

- Kestävien tulevaisuuksien
visiointi

- tulevaisuuslukutaito
- sopeutumiskyky
- tutkiva ajattelu

- Kestävyystoiminta

- poliittinen toimijuus
- yhteistyö
- yksilön aloitteellisuus

<https://mappa.fi/greencomp-tiekartta/>

TOTEUTUS

Kestävyystoiminta

MUUT

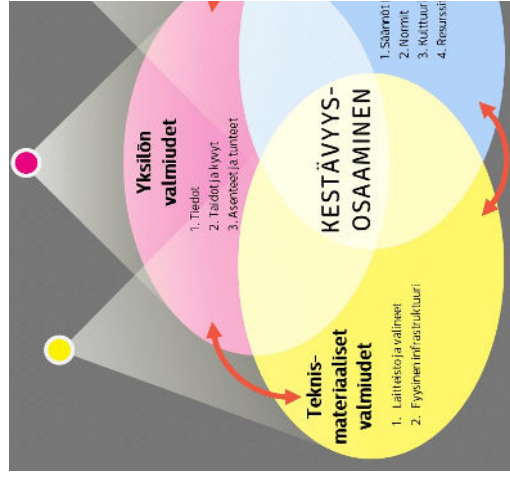
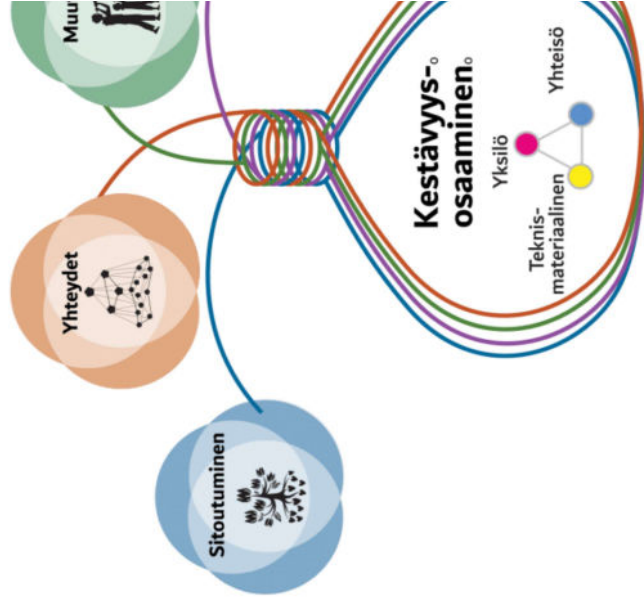
Kestäv

tulevaisu

visioin

Kestävyysosaamisen tiekartta GreenCompin pohjalta

- Opastaa kestävyysosaamiseen, jolla tarkoitetaan kykyä toimia kestävyiden puolesta
- **Yksilön osaaminen:** tiedot, taidot ja asenteet kestävyiden edistämiseksi
- **Yhteisön valmiudet:** organisaatioiden säännöt, normit ja kulttuuriset käytännöt, jotka tukevat kestävyttä
- **Teknis-materiaaliset valmiudet:** laitteet, infrastruktuuri ja luonnonympäristö, jotka mahdollistavat kestävä toiminnan tai tukevat sitä

ECF4CLIM-hanke,
<https://mappa.fi/greencomp>

Tiekartta auttaa

havainnoimaan kestävyystyötä estäviä asioita

sanoittamaan pedagogisia ongelmia ja kysymyksiä kestävyystyöhön liittyen

havainnoimaan arjen kestävyysmahdollisuuksia

jäsentämään kestävyystoiminnan monitahois
sekä yksilön, yhteisön ja ympäristön roolia sii

<https://mappa.fi/greencomp-tie>

Kestävyyshäviöiden haasteita

"Vaikeat aiheet ovat teemoja, jotka herättävät keskustelijoissa syviä, identiteetteihin asti ulottuvia **erimielisyyksiä ja vahvoja tunteita**. Usein tällaisiin aiheisiin kytkeytyvät poliittikkaan, maailmankuvaan ja arvoihin. Tällöin kysymys ei ole aina edes siitä, **mitä** ongelmaa saataisiin ratkaistua, vaan siitä **onko ongelmaa ylipäänsä olemassa**. Kestävään kehitykseen liittyvien kysymysten yhteydessä on varsin tyypillistä törmätä viimeksi mainittuun erimielisyyteen.

Rakentavan keskustelun kannalta vielä yksi vaikeus syntyy siitä, ettei aina voi tietää onko erimielisyyden kysymys **arvoista ja maailmankuvista kumpuavista näkemyseroista, vai tietoisesta pyrkimyksestä mitätöidä esimerkiksi ilmasto- ja ympäristöhuolia**.

(Mikko Puustinen, Natura 4/2025,
<https://www.naturalehti.fi/2025/12/11/kestava-kehitys-vaikeana>)

Keskustelua: koulujen
kestävyysskasvatustyön
haasteita
- vai mahdollisuuksia?

- käsitys todellisuudesta
- kenelle kestävyysteema kuuluu tai ei kuulu?
- taito "lukea" opetussuunnitelmia
- oppiainejaottelu (Huom: opettajien ainekohtainen asiantuntemus on kuitenkin korvaamaton)
- henkilökohtainen mielipide vs. tutkimukseen perustuva tieto
- koulu ja koulukenttä = kokonaisuus ja jatkumo
- johtamisen näkökulma, resursointi
- osallistuminen ja vaikuttaminen
- keskustelu toivotuista tulevaisuuksista ja omista valintojen mahdollisuuksista
- polarisaatio, populismi ja koulutuksen politiso

Pienryhmätyöskentely:

GreenComp ja
Kestävyyssosaamisen
tiekartta osana
kestävään
ruokakulttuuriin
kasvattamista

[https://mappa.fi/greenco
mp-tiekartta/](https://mappa.fi/greenco
mp-tiekartta/)

Keskustelkaa:

Mitkä yksilöiden ja
yhteisöjen
ominaisuudet ja
valinnat vaikuttavat
ruokakäyttäytymiseen

(15-20 min)

Pienryhmätyöskentely:

GreenComp ja
Kestävyyssosaamisen
tiekartta osana
kestävään ruokakulttuuriin
kasvattamista:

GreenComp ja
Kestävyyssosaamisen tiekartta:
<https://mappa.fi/greencomp-tiekartta/>

Keskusteluunne ja GreenComp –
viitekehykseen pohjautuen:

**Hahmotelkaa universaaleja
arkkityyppejä liittyen
ruokateemaan ja kestävyyteen:**

- Yksilön ominaisuudet
- Nimetkää hahmot
- Mikä näitä tyyppieä koskettaa j
puhuttelee?
- Miten heihin voi vaikuttaa?
- Millainen olisi keskustelu kahd
eri genreä edustavan tyyppin
välillä?
- Esitystapa vapaa :)